

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

3. Oratores, historici &c. quantis honoribus sint cumulati?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

de, est arena sine calce. Hinc in Comœdijs consueta illa addebat
tur clausula: PLAUDITE.

MI.

Plutarch. in
Demosthe-
ne.

Aet. 12. 22.

Fulgos. lib. 2.
cap. 5.

Ioseph lib. 12.
Antiq. c. 2.

Quin & oratores accendit laudis amor, & historicos, & ilios scriptores, quorum libri lucernam olent. Neque enim cum seruili se schemà procedere ratus est Cicero, quando dicere potuit: *Oratores vii sumus.* Et apud alios quoque magram vim habuit, populi acclamatio. Placuit & Demosthenes sibi, quando intellexit, nomen suum ad regem usque Persarum perlatum esse. Nam is per litteras satrapis imperauit pecuniam ut darent Demostheni, atque consilijs eius, præ omnibus Græcis, obtemperarent, quod tumultibus Græcorum distinere Macedonem & inuoluere valeret. Comperit hæc postea Alexander, qui epistolas quasdam Demosthenis, & Sardibus inuenit ducum regiorum monumenta, quibus exprimebatur pecuniæ ei datae summa. Quid putemus animi fuisse illi oratori, de quo sacra pagina hæc habet: *Statuto at- tem die Herodes, vestitus veste regia, sed sit pro tribunali, & concionabatur ad eos. Populus autem acclamabat: Dei voces, & non homini!* Prodiisset utique sepius ad dicendum, nisi diuina Nemesis ibuente, aqua illi hæsisset. D. Hieronymus testatur, à Gadibus hominis Romam venisse, vnius T. Liuij videndi studio, cum facundiz eius fama ipsos traxisset. Hi maiore admiratione Liuum intuiti sunt, qui populi Romani res gestas scripsisset, quam urbem illam, quæ res ipsas ediderat; multis admiratione captis, quod in urbe orbis terrarum principe, in qua innumerabilia erant, quæ spectare homines cupere possent, aliud esset, quod Gaditani plus, quam urbem ipsam cernere desiderarent. Habebat tunc Liuius caussam, & stimulum plura scribendi, ut plura essent, quæ Gaditanos raparent in admirationem. Et Iosephi quoque Iudæi excitatus est calamus, quando propter liberos de captiuitate Iudaica scriptos statuam Romæ obtinuit, sub Vespaskanis. Denique, ne in infinitum hic campum excurram, Ptolomæus Philadelphus Ægyptiorum Rex, qui quinto quoque die priuatorum cauñas audire solebat, semel verò in mense legatos, quam primùm septuaginta duo Iudæi interpres venerunt, cum illis, teste Iosepho, assiduè per duodecim dies versatus est, tum ut eos honore debito exciperet; tum ut ad opus æterna memoria dignum animaret. Mechanicas quoque

que artes, quamvis earum artifices lucrum potius spectent, quām famam, tamen laus quoque saepe produxit. Vnum de mille promam, in quo peritia nomen, nominis honor artem auxit. Demetrius Poliorcetes erat in excogitandis bellicis machinis supra modum industrius, multaque, præter architectorum artem, inueniebat. Ex quo, ut Diodorus refert, *Poliorcetes*, id est, vrbium euer-

Diodor. lib.
20.

for nominatus est. Hac nominis laude extimulatus, in oppugnationibus tanta vi atque impetu vrebatur, ut nullus ita firmus murus esse videretur, qui posset obfessis aduersus illum præbere præsidium. Nec sanè latet quemquam, omnes opifices esse accuratores, si in rebus elaborandis maiorem honoris ac nominis sui, quām pecuniae habeant rationem. Pretium operarios, gloria Dædalos facit. Sed ad virtutes est properandum, quibus itidem honor magno saepe fuit incitamento; quamvis multa huic quoque loco seruientia sequenti capiti sunt reseruanda.

M m

IV.

A Sapientia atque Philosophica prudentia incipiamus, ex virtutes mirum est, quām laudatae crescant. Carolus V. Imp. in Italiā Se- Italianam profectus Neapolim venit. Ibi erat Augustinus Niphus Sueßianus, summus ea ætate Philosophus, cuius eruditii in plerosq; Aristotelis libros extant Commentarij. Fama igitur tanti viri motus Imperator, eum ad se venire iussit, comiterque salutatum ab eruditione laudauit. Niphus, ne opinionem suam, quæ apud Cæsarem erat, contaminaret, tantò attentiùs ad singula respondit. Carolo igitur, inter cetera interrogante: *Qua ratione Prin- ceps optimè regnum administraturus sit?* Respondit Niphus: *Sit talis, qualem tu me esse putas, Imperator, consiliarios & administratores habue- rit.* Responsi acumen admiratus Carolus, encomijs maioribus ornatum à se dimisit; fecitque laudando, vt post illa, maiores pro- mereri laudes conaretur: Tantum calcar habet gloria. Iosephum ducem Iudæum captum Vespasianus semper inter domesticos ha- buit sapientissimè consulente. *Qua alia de cauſa, niſi, quia Io- tapata Galileæ vrbe excisa, omni studio Iosephum, ob eximiam belli prudentiam, inquisuit, ut viuum caperet?* Cùmque in spe- lunca quadam latentem comperisset, Nicanorem tribunum misit, qui data fide cum educeret. Eductum, facta corona, milites om- nes admirabantur, & circumstabant. Imprimis verò Titus Vespa- fiani

Ioseph. lib. 3^e
c. 14. de bell.
Iud.